

МИЛЛАТЛАРАРО ТОТУВЛИК – ДЕМОКРАТИК ЖАМИЯТ БАРПО ЭТИШНИНГ МУҲИМ ШАРТИ

Шодиярова Махфуза Сайдуллаевна

Тошкент имконияти чекланган шахслар учун
ихтисослаштирилган 1-сон касб-хунар мактаби

Ижтимоий фанлар ўқитувчиси

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7306361>

Аннотация Ўзбекистон аҳолисининг кўп миллатлилиги, ўзбек халқининг миллий ўзлигини англаши ва маънавий қайта тикланишининг ўсиши билан чамбарчас боғлиқ ҳолда жамиятни янгилаш, уни демократлаштиришга ундовчи зўр куч бўлиб хизмат қилиб келмоқда.

Калит сўз: миллий онг, инсон манфаатлари, ижтимоий ҳимоя, маданий марказлар, ҳамжамият.

Ўзбекистон мустақилликка эришган кундан бошлаб мамлакатимиз раҳбарияти миллий масалага, миллатлараро муносабатларга ва бу соҳада собиқ Иттифоқ даврида йиғилиб қолган ва ўз ечимини талаб қилган мураккаб муаммоларга ўз диққат-эътиборини қаратди. Ва бу бежиз эмас эди, чунки Ўзбекистон полиэтник, яъни кўп миллатли давлат ҳисобланади. 1990 йилларнинг бошларида мамлакатимизда юздан ортиқ миллат вакиллари яшаган бўлса, бугун Ўзбекистонда 130 дан ортиқ миллат ва элат, 16 диний конфессия вакиллари аҳил, иноқ ва тотув оила бўлиб яшаётгани, ягона мақсад-мамлакатимиз тараққиёти ва халқимиз фаровонлиги юксалиши йўлида ҳамжиҳат меҳнат қилаётгани ҳақли равишда ҳавасга лойиқдир.

Кўп миллатлилиқ Ўзбекистонда миллатлараро тотувликни таъминлаш, халқлар ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлаш муҳим ва устувор вазифа деб белгиланди ва сиёсий, иқтисодий, маданий ва бошқа соҳалардаги ислохотларни муҳим шартларидан бири сифатида тан олинди.

Ўзбекистон Республикаси Биричи Президенти Ислон Каримов мазкур масаланинг муҳимлиги хусусида тўхталиб қуйидагиларни қайд этади: —Ўзбекистон аҳолисининг кўп миллатлилиги, ўзбек халқининг миллий ўзлигини англаши ва маънавий қайта тикланишининг ўсиши билан чамбарчас боғлиқ ҳолда жамиятни янгилаш, уни демократлаштиришга ундовчи зўр куч бўлиб хизмат қилмоқда. Бу республиканинг жаҳон ҳамжамиятига қўшилиши учун қулай шарт-шароит яратмоқда.

Ўзбекистондаги миллатлараро тотувликни, ижтимоий-сиёсий барқарорликнинг қатор сабаблари мавжуд. Биринчидан, миллатлараро муносабатларни барқарорлаштиришнинг асосий шарти сифатида Ўзбекистон ҳукумати мазкур масалани қонуний-ҳуқуқий жиҳатдан таъминлай олди. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, Олий Мажлис ва ҳукуматнинг қатор қонун, қарор ва фармойишларида бир миллатнинг иккинчиси устидан ҳуқуқий устуворлигининг амалда йўққа чиқарилганлиги мамлакатимизда миллий масалани тўғри ҳал этишга кафолат яратди. Жумладан, Конституцияда Ўзбекистоннинг барча фуқаролари миллатидан, динидан ва бошқа фарқларидан қатъий назар тенг ҳуқуқларга эгадирлар ва давлат Конституцияси ҳамда қонунлари ҳимоясидалар деб таъкидланган.

Иккинчидан, Ўзбекистон ҳукумати ўз сиёсатини миллатлараро муносабатларнинг маъмурий-буйруқбозлик тизими даврида шаклланган назарий-методологик жиҳатдан хато аснода юргизишдан воз кечиб, уни жаҳоннинг йирик кўп миллатли давлатларида қарор топган назарий-амалий асосда олиб бораётганлиги ҳудудда миллий масалани адолатли тарзда ҳал этишга кўмак бермоқда.

Учинчидан, мамлакатимиз сиёсий раҳбариятининг бозор муносабатлари шароитида кучли ижтимоий сиёсат юргизаётганлиги ҳамда бундай сиёсатнинг асосини миллатлараро барқарорлик, тотувлик ташкил этганлиги юртимиздаги барча миллат, элатлар ижтимоий тараққиётига кафолат яратмоқда. Ўзбекистон Республикаси Биринчи Президенти И.А.Каримов таъкидлаганидек: —Гап ижтимоий ҳимоя тизимининг устуворлиги ҳақида борар экан, бунда энг аввало бозор иқтисодиётини барпо этиш биз учун бирдан-бир мақсад эмаслиги назарда тутилади. Ислохотларнинг мазмуни ва мақсади Ўзбекистоннинг ҳар бир фуқароси миллатидан қатъий назар, шахс сифатида намоён бўлиш, ўз қобилиятини, истеъдодини намойиш этиш, ўз ҳаётини яхшироқ, муносиброқ маънавий бойроқ қилиш имконига эга бўладиган зарур шартларни яратишдан иборатдир.

Тўртинчидан, ўзбек халқининг маънавий-маърифий дунёси, руҳиятидаги ижобий ҳолатлар, миллатимизнинг азалдан эркпарвар ҳамда кучли қўни-қўшничилик муносабатлари, бошқа миллат, динлар, дунёқарашлар, қадриятларга бўлган хайрихоҳлик муносабатлари – буларнинг бариси Ўзбекистонда миллатлараро муносабатларнинг аввалдан ижобий ҳал бўлишига кафолат яратмоқда.

Мустақилликнинг дастлабки йилларидан бошлаб мамлакатимизда истиқомат қилаётган барча миллат, элатларнинг маданий ижтимоий жиҳатдан уйғониши жамият тараққиётининг муҳим омилларига айланди ва ҳукумат томонидан ҳар томонлама қўллаб-қувватланди. Бу ижобий муносабат бир томондан у ёки бу миллат, элатнинг ўз маданияти, топталган қадриятлари, урф-одатларининг тикланишидан руҳий-психологик қониқиш ҳосил қилишга имкон берса ва бу нарса жамиятда ижтимоий-сиёсий барқарорликни юзага келтиришга кўмаклашса, бошқа томондан уларнинг ушбу мамлакат иқтисодий-сиёсий ҳаётида фаол иштирок этишга, ўз маданиятини оширишга ундади.

Мустақиллик даврида Ўзбекистонда фаолият кўрсатаётган миллий-маданий марказлар ишининг юқорида зикр этилган таҳлилидан шу нарса аён бўлмоқдаки, энг аввало бу давр шаклланиш, янги иш усул ва йўллари танлаш босқичи бўлди. Кўплаб миллий-маданий марказларнинг ташкил этилиши Ўзбекистонда миллатлараро муносабатларнинг такомиллашувида катта аҳамият касб этиб, халқлар ўртасидаги дўстликни янада кучайтирди, тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлашда муҳим омиллардан бирига айланди.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев 24-январь куни миллий-маданий марказларнинг бир гуруҳ фаоллари билан учрашди. Учрашув қатнашчилари ва улар тимсолида кўп миллатли бутун Ўзбекистон халқини Республика байналмилал маданият марказининг 25 йиллиги билан самимий табриклаб, мамлакатимизда юз берган ижобий ўзгаришлар тўғрисида сўз юритар экан, —Мустақиллик йилларида мамлакатимизда миллатлараро муносабатлар ривожига янги босқич бошланди. Бағрикенглик ва инсонпарварлик маданиятини ривожлантириш, миллатлараро ва фуқаролараро ҳамжиҳатлик ва тотувликни мустаҳкамлаш, ёш авлодни шу асосда, Ватанга муҳаббат ва садоқат руҳида тарбиялаш, Ўзбекистонда давлат сиёсатининг энг устувор йўналишларидан бири этиб белгиланди. Буларнинг барчаси ҳаётда ўзининг тўлиқ ифодасини топди деб алоҳида таъкидлаб ўтди.

Бу муҳим хулоса давлатимизнинг миллий сиёсатининг тўғрилиги ва таъсирчанлиги, ҳукумат ва нодавлат ташкилотларини у жумладан, миллий-маданий марказларни мамлакатимизда демократик ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этишда ўзига хос ўринга эга эканлигини кўрсатмоқда.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Ислон Каримов. Ўзбекистон ХХІ аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари. Т., –Ўзбекистон||, 1997, 72-бет.
2. Мустақил Ўзбекистон тарихининг дастлабки саҳифалари. Т., –Шарқ||, 2000, 150-бет. 3. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. Т., –Ўзбекистон||, 2016, 12-бет.
3. Халқ сўзи 2017 йил, 25-январь.
4. Ўзбекистон овози, 2017 йл 16-январь.

